

Døgninstitutioner med særlige behandlingsmuligheder for børn og unge

Socialstyrelsen, København 1980, 74 s

Socialforskningsinstituttet, publikation 98

Carl Nørregaard, Inge Maerkedahl & Bente Ørum

EEG – uddannelsen og eleverne

Teknisk forlag, København 1980, 301 s

Bo Götze, Ronald Penton & Marie Rhodin

"Av ständig oro ..."

– Hur vi behandlade Leif AWE/Gebers, Malmö 1980, 211 s, ca kr 83:– inkl moms

Socialdepartementets sjukvårdsdelegation 1980:

Alkohol och ohälsa

En kunskapsöversikt
Gotab, Kungälv 1980, 36 s

Sten Andersson

Dubbla budskap

Socialpsykologiskt perspektiv på schizofreni
AWE/Gebers, Malmö 1980, 159 s

Siv Widerberg

Mamma, pappa, barn (femte upplagan)

Zindermans, Uddevalla 1980, 83 s

Sture Gustafson

Fosterdiagnostik – för vem?

LTs förlag, Vasa, Finland 1980, 142 s, ca kr 49:– inkl moms

Ylva Ronne

Sjukvårdsrätt

AWE/Gebers, Arlöv 1980, 239 s

Nils Uddenberg

Vi fick ett barn – hur blev det sen?

Wahlström & Widstrand, Malmö 1980, 125 s

Socialmedicinsk tidskrift nr 1 1981

Stina Hesselman

Preadolescens

Refererande specialbibliografi över psykodynamisk litteratur om en utvecklingsfas

sfph:s monografiserie nr 12

Svenska föreningen för psykisk hälsovård, Stockholm 1979, 48 s

Gunilla Myrberg

Dokumentation bröstcancer

Prisma, Arlöv 1980, 128 s

Bo Malmberg

Pensioneringsprocessen

Rapport nr 42

Institutet för Gerontologi Jönköping, Taberg 1980, 56 s

Kerstin Lindqvist

Att vara med döende

LiberLäromedel, Stockholm 1980, 75 s, ca kr 30.40 inkl moms

Rutger Lagercrantz, Barbro Andrews & Lizette Nygren

Hur såren läktes

Berättelsen om Lotta

Natur och Kultur, Stockholm 1980, 88 s, ca kr 45:– inkl moms.

Bo Löfgren & Inger Nelson-Löfgren

Alkohol – rus, missbruk, behandling

Prisma, Avesta 1980, 479 s, ca kr 100:– inkl moms

Bengt Lindberg, Åke Nordén, Per Nyberg & Gillis Samuelsson

"... Var ålder har sin fördel"

En grupp pensionärers historia, nutid och framtid
Studentlitteratur, Lund 1980, 293 s

Hanne Reintoft

Den bedste forsyrg i verden?

Hans Reitzel Forlag, Dragør 1980, 147 s, ca Dkr 61:–

355 frågor om hälsa, behandlingsformer, mediciner och problem besvarade av överläkare docent *Bertil Mårtensson*

I dagens frågor

Red: Sten Söderberg

Ej oroande abortsiffra vid sterilcentral

Vid sterilcentralen, KSS, har det funnits misstankar om att det skulle ha förekommit fler missfall än normalt. Nu har man gjort en utredning bland personalen och den visar *inte* något anmärkningsvärt antal aborter, skriver *Kontakt-R*, *Landstingsinformation i Skaraborg* 5/80.

Hos 14 kvinnor har det förekommit 19 graviditeter, som resulterat i 13 friska barn, 2 legala aborter, 3 missfall och 1 missbildning. En kvinna ensam svarar för två av de misslyckade graviditeterna, vilket förklaras av hennes höga ålder (över 40) som en "grav komplicerande faktor förutom arbetsmiljön". I övrigt är således abortfrekvensen normal.

En genomgång av graviditeterna gjordes även vid städcentralen. Där fanns 17 spontana missfall och 3 missbildningar bland 159 graviditeter, vilket inte heller anses onormalt.

Kan man lita på spritandningsproven?

De rättsliga och praktiska förutsättningarna för att använda utandningsprov som bevismedel i trafiknykterhetsmål bör utredas, anser justitieminister Håkan Winberg, som avser att tillkalla en särskild utredare i frågan.

Av direktiven framgår att en första förutsättning för att den nya tekniken skall kunna tas i bruk är att den erbjuder tillfredsställande garantier från rättsäkerhetssynpunkt.

I utredarens arbetsuppgifter ingår därför att ge en samlad bild av vetenskapens nuvarande ståndpunkt när det gäller tillförlitligheten av ett system som bygger på analys av utandningsluft.

Vidare skall utredaren ta ställning till vilka krav som från rättssäkerhetssynpunkt bör ställas på apparaturen och vilka möjligheter det finns att tillgodose dessa krav.

Om luftproven skall användas som bevis i en rättegång måste apparaturen troligen kunna dokumentera resultatet av proven i skriftlig form, heter det vidare i direktiven.

Frågan om det går att spara luftproven för en eventuell senare kontroll måste även utredas. Det är också viktigt att undersöka om det finns felkällor eller möjligheter att manipulera proven och därigenom påverka deras tillförlitlighet.

THX kan bli lagligt

THX-behandling kan bli laglig. Injicering av sk naturmedel skall tillåtas om vissa bestämda villkor är uppfyllda enligt det regeringsförslag som statsrådet Elisabet Holm presenterat.

Statsrådet Holm säger i en kommentar till propositionen:

— De lagar som finns måste upprätthållas. Man bör däremot vara försiktig med att ha förbudslagar där man i praktiken vare sig kan eller vill se till att de efterlevs.

Frågan om naturmedel för injektion har varit aktuell under lång tid. Debatten har i stor utsträckning kommit att handla om THX.

Vår läkemedelslagstiftning betonar starkt vetenskap och rationalitet och ger inte utrymme för preparat som inte har bevisad effekt. Läkemedelsförordningen har fått sin utformning för att ge garantier för att människor inte skall utsättas för onödiga risker. Å andra sidan finns det — låt mig kalla det ett demokratiskt frihetskrav — att efter moget övervägande kunna få använda preparat, som visserligen inte har bevisat medicinskt värde, men som man som individ gärna vill använda ändå.

Propositionen innebär en strävan att låta människor använda de här preparaten. Men samtidigt måste människor som lider av någon sjukdom få klar information om riskerna med att använda icke vedertagna läkemedel. De måste också få veta

vilka behandlingsmöjligheter som finns inom den konventionella hälso- och sjukvården.

Med gällande lagstiftning råder ingen tvekan om att THX och därmed jämställda injektionspreparat är olagliga. Samtidigt har man från samhällets sida tvekat att ingripa och det beror antagligen till stor del på att man känner att det skulle strida mot ett allmänt rättsmedvetande att gå hårt fram mot en verksamhet som har stöd av så många personer. Också av det skälet har det varit angeläget att ge klart besked i denna fråga.

Hjälpmedel till handikappade

Samhällets kunskaper och resurser rörande handikappade och deras hjälpmedel behöver samordnas. Riksdagen förordar därför en översyn. Regeringen bör också på nytt ta upp frågan om driftkostnaderna för handikappades biltelefoner.

Det var socialförsäkringsutskottet som tagit upp ett par motioner från Börje Nilsson, s. och en partimotion från vpk till behandling.

När det gällde vpk-motionen — att bil skulle betraktas som ett tekniskt hjälpmedel för handikappade och upptas på den sk hjälpmedelsförteckningen — sade riksdagen bla att det ingår i bilstödskommitténs uppdrag att se på detta.

Vpk ville att biltelefoner skulle tas upp i hjälpmedelsförteckningen, medan Börje Nilsson yrkat på att gravt rörelsehindrade bilförare skulle få stöd till abonnemangs- och samtalskostnader för sina biltelefoner. Såväl chefen för kommunikationsdepartementet som riksdagens socialförsäkringsutskott har tidigare avstyrkt med hänvisning till handikappersättningen inom den allmänna försäkringen.

Riksdagen sade nu att regeringen bör pröva frågan på nytt. Den hänger samman dels med ställningstagandet till texttelefongruppens förslag om att samtalsförmedling med texttelefon skall finansieras inom ramen för televerkets normala kostnader, dels med riksförsäkringsverkets kommande redovisning av uppdraget att utreda skäligena merkostnader inom ramen för handikappersättningen.

När det gäller stöd till att ta fram nya tekniska hjälpmedel för handikappade så är det handikappsinstitu-

tet som i mycket har att ta initiativ till och bevaka dessa frågor medan främst styrelsen för teknisk utveckling (STU) beslutar om medel. Haken är den att STU-stödda projekt skall innehålla väsentliga tekniska nyheter och därtill vara kommersiellt gångbara.

Detta krav leder i vissa fall till att projekt som av handikappinstitutet anses vara av stort värde avslås av STU, och det kan också skapa problem i andra led av hjälpmedelsframställningen, framhåller institutet bla i ett remissyttrande till utskottet.

Riksdagen stödde i det här ärendet Börje Nilssons motion och förordade en utredning kring förflyttnings- och hemvårdshjälpmedel för rörelsehindrade. Utredningen skall kartlägga marknadsutbud, produktionsförhållanden, konsumenternas behov av förändringar, resurser för anpassning av hjälpmedlen samt forskning på området och föreslå eventuella förändringar.

Översynen bör ske under medverkan av främst handikappinstitutet, STU och berörda handikapporganisationer, sade riksdagen.

Svensk sjukvård imponerar på amerikaner

Spri har haft många utländska besök under sommaren, heter det i *SPRI informerar* 7/80. En av grupperna bestod av 26 amerikanska studenter från olika universitet, hälsovårdshögskolor och medicinska fakulteter i USA. Resan till Sverige ingick i kursen "*Comparative Health Care Systems*" som ges av Universitetet i Michigan.

Efter två veckor i Storbritannien och två veckor i Sverige, där studenterna har besökt hälso- och sjukvårdsplanerare, forskare och politiker, kommer de att skriva uppsatser som jämför olika aspekter av vårdssystemet i Storbritannien, Sverige och USA.

Spri stod som arrangör för studenternas vistelse i Sverige. De gjorde bla studiebesök på Stockholms läns landsting, Socialstyrelsen, Läkarförbundet, Tierp-projektet, Väster-norrlands läns landsting, Örnköldsviks sjukhus och vårdcentral, Socialdepartementet, Karolinska Institutet och naturligtvis Spri.

Studenterna var mycket impopulära av den svenska sjukvårdens organisation. Flera av studenterna, liksom ledaren för gruppen professor Marilyn Rosenthal, hoppas få återvända till Sverige för att närmare kunna studera och forska i svensk sjukvård.

Frånvaron på sjukhus klarläggs

Det finns ett 30-tal olika möjligheter att vara ledig från arbetet – alla reglerade i lagar och avtal. Men hur utnyttjas de olika rättigheterna till ledighet och hur stor del av frånvaron tar de olika lagarna och avtalen? skriver *Landstingens tidskrift* 19/80.

Det här är frågor som landstingen inte kan svara på idag, men som är av personalpolitisk betydelse eftersom bla sjukvården är beroende av så mycket personal och ständig bemanning.

Därför ska en omfattande undersökning av arbetstider och frånvaro genomföras på fem olika sjukhus under hela 1981. Och för att få en allsidig belysning av frånvaron görs mätningar på storleksmässigt skilda, men jämförbara, sjukhus i olika delar av landet. Det är regionsjukhuset i Örebro, centrallasarettet i Jönköping och Karlstad, bassjukhuset i Lidköping och Luleå lasarett som ingår i undersökningen.

– Syftet med undersökningen är att få fram ett bättre underlag till en vettig personalplanering, personalbudgetering och personalutbildning och inte vad frånvaron kostar i pengar, säger Erik Ander, sekreterare på landstingsförbundet.

– Vi vill med den här undersökningen bryta ner frånvarostatistiken så långt det är möjligt så att vi mer precist kan säga vilka lagar som utnyttjas. Det finns bitar som vi inte vet något om och därmed vet vi inte idag exakt hur stor frånvaron är, säger han.

Reformtakter inom socialpolitiken och på det arbetsrättsliga området har gått snabbt. Landstingen har inte hunnit anpassa datasystemen efter alla dessa nyheter. Det leder också till ofullständig statistik. Genom undersökningen går det att få fram hur mycket som kan läggas på data.

– Sjukhusen är intresserade av

att göra sådana programändringar för att kunna få en bättre statistik och för att kunna jämföra med sig själva år från år.

– Vanligt är tex att bara ange tjänstledighet för enskilda angelägenheter utan att precisera det till kollektivavtal. Det finns fyra olika ledigheter som ingår i avtalet om enskilda angelägenheter, säger Erik Ander. Och inom föräldraledighetslagarna finns nio olika typer av ledigheter.

Det är på detta sätt som frånvarostatistiken ska brytas ner under nästa år på de fem sjukhusen. Dessutom delas personalen in i befattningskategorier, kön och sysselsättningsgrad.

Mindre checkbedrägerier

Johannes Knutsson och Eckart Kühnhorn har gjort en undersökning kallad "När checkbedrägerierna försvann". Syftet var att studera om checkbedrägerierna p.g.a polisens motåtgärder hade gått över till andra och grövre brott. Undersökningen ger inte stöd för ett sådant antagande.

Under Perioden 1965–1970 fyrdubblades antalet checkbedrägerier i Sverige från 10 000 till 40 000. I Stockholm sexdubblades dessa brott.

Förutsättningen för denna brottslighet var den sk bankgarantin. De som tog emot falska checkar upp till vissa belopp hölls skadeslösa av resp bank.

Polisen reagerade snabbt på brottsutvecklingen. Man inledde tidigt förhandlingar med representanter för bankerna och handeln för att försöka komma till rätta med det ökande antalet checkbedrägerier. Förhandlingarna blev långvariga. Under tiden växte checkbedrägerierna mycket snabbt. Först år 1970 lyckades man komma fram till en överenskommelse som bla innebar att den sk bankgarantin skulle upphöra från 1 juli 1971 och att legitimationskrav skulle införas.

I och med att dessa åtgärder vidtogs uppstod en livlig debatt om vilka konsekvenserna skulle bli. Många hävdade bestämt att åtgärderna skulle bli meningslösa eller to m skadliga. Checkbedrägerierna skulle "tvingas" begå andra och grövre brott när möjligheterna till

checkbedrägerierna begränsades.

De närmaste åren efter insatserna försvann checkarna i det närmaste från handeln. När de sedan åter blev mer allmänt förekommande kontrollerades identiteten hos dem som ställde ut checkarna.

Effekterna av insatserna mot checkbedrägerierna kunde snart avläsas i brottsstatistiken. Från toppnoteringarna år 1970 sjönk de anmälda brotten till en nivå som sedan dess legat på 10–20 % av dessa värden. Insatsen måste således betecknas som lyckad när det gällde att förebygga denna typ av brottslighet.

Hur påverkades då övriga brott? En granskning av tänkbara alternativa brott, tex stölder, visar att de sjönk de närmaste två åren efter att man hejdat checkbedrägerierna. Under 1974 och 1975 ökade dessa brott igen. Man kan dock hävda att dessa alternativa brott skulle ha minskat ännu mer under 1972 och 1973, om de inte fått ett nytt tillflöde genom blockeringen av checkbedrägerierna. Detta visar att frågan om eventuella överföringar till andra brott inte kan avgöras på annat sätt än genom information om checkbedrägnas brottsrepertoar och hur den förändrats efter insatserna.

Resultatet blev i stort sett att anskaffandet av bankgaranti ledde till förbättrade förhållanden. Tvärtom väntat ökade inga andra brott som en följd av förändringen.

Idrottens svans skall bli nyktrare

Socialstyrelsens nämnd för alkoholfrågor har beslutat att anslå 500 000 kr till aktiviteter riktade mot fylleriet på åskådarläktarna i samband med idrottstävlingar. Insatserna ska göras av Fotbollsförbundet och Ishockeyförbundet tillsammans med Riksidrottsförbundet.

Hälften av anslaget ska användas för att stimulera de stora fotbolls- och ishockeylagens supporterklubbar att arbeta för en bättre situation bland åskådarna. Man ska också framställa kortfilmer som ska användas för att väcka debatt inom idrottsföreningarna. Vissa delar av kampanjen kommer också att inriktas på massmedia som har ett särskilt ansvar i dessa sammanhang.

— Vi är övertygade om att idrottsrörelsen själv har de bästa förutsättningar för att komma åt problemet med läktafylleri, säger socialstyrelsens generaldirektör Barbro Westerholm som är ordförande i alkoholläkarnämnden. Det här arbetet måste bedrivas på lokal nivå, ute i idrottsföreningar och supporterklubbar. Vi hoppas att Fotbolls- och Ishockeyförbundet nu också får gehör lokalt för sitt arbete mot fylleri på läktarna.

Ungdomsskadegörelse — Sverige i topp

Johannes Knutsson, kriminolog vid Stockholms universitet och konsult vid rikspolisstyrelsen har på uppdrag av rikspolisstyrelsen kartlagt vad skadegörelse och vandalism kostar landets kommuner varje år.

Har vi mer skadegörelse i kommunerna nu än tidigare? frågar *Kommunkaktuellt* 33/80 i en intervju.

— Ja. Det har blivit en bedräglig utveckling med sönderskurna säten i bussar och T-bana, klotter och sprayfärg på husfasader och i skolor i en omfattning som var okänd för 10–12 år sedan. Det är ungdomar främst som gör detta. Statistiken visar en ökning med tolv gånger sedan 1950. 5000 skadegörelser polisanmäldes 1950. År 1978 var motsvarande 61 000. Storstäderna är mest utsatta.

— Hundra miljoner kronor kostade skadegörelsen 1976 i hela landets dvs 12 kr på varje invånare. Det är den senaste totala beräkning som gjorts. I dag är det mycket svårt att ge exakta siffror pga mätproblemen. Kostnaderna för krossade glasfönster ligger högt. En undersökning jag gjort i Järfälla visar att dessa utgör 40 procent av totala skadegörelsen och i skolan motsvarar glaskross hela 80 procent.

— Det finns ingen undermedicin för att få bort skadegörelsen. Ytterst rör det sig om levnadsvillkoren i moderna industrisamhällen. Men det finns två möjligheter att bryta utvecklingen. Det första är att ungdomen måste göras delaktig i samhället igen.

— Ungdomarna slår sönder för att få reaktioner. Det är en primitiv och oartikulerad protest mot de betingel-

ser de lever under. De är överflödiga och räknas endast som konsument. De ingår inte i ett sammanhang.

— Samtidigt måste vi också göra ungdomarna ansvariga. De får ta konsekvenserna. Alla som ser ungdomar som gör fel ska reagera. Vi ska inte ha fler experter. Vi måste alla börja engagera oss, få informella sociala kontroller.

Den andra möjligheten är att välja mer motståndskraftigt material när nya miljöer utformas. Vindskydd av glas görs i stället i stålgaller eller pansarglas. Vi får lära oss leva med detta även om våra miljöer försämrats. Även om det är en olycklig lösning.

Hur ligger Sverige internationellt sett?

— Inte bra. Men problemet är generellt och gäller ungdom i moderna industrisamhället. Men i Sverige har det slagit hårt. Vi är mer extrema här. Och vi betalar ett väl högt pris i Sverige.

Socialistisk miljöpolitik

Starta en dialog med miljörelsen. Det kräver de kristna socialdemokraterna (Broderskapsrörelsen) i sitt förslag till en socialistisk miljöpolitik för 80-talet, refererat *LO-tidning-en* (32/80).

— Vi uppmanar broderskapsgrupper, kvinnoklubbar, SSU-föreningar och arbetarekommuner att etablera kontakt med ortens miljöorganisationer.

— Det kan lämpligen börja med en samtalskväll eller en överläggning i en mindre grupp, står det bl a i programförslaget. Bakom det står bl a Bertil Zachrisson, programgruppens ordförande.

I programförslaget konstaterar man att murarna mellan miljörelsen och arbetarrörelsen håller på att brytas:

Miljörelsen har fördjupat och breddat sin verksamhet. SAP har å sin sida gett prov på ett mera vitalt miljöintresse. Allt större grupper inom partiet ifrågasätter tillväxksamhällets resursslöseri.

— Både i SAP och i delar av miljörelsen finns den radikala grundsyn som är nödvändig om vi skall kunna lösa problemen.

Sveriges Kristna Socialdemokraters Förbund håller sin kongress i Uppsala den 6–10 augusti. Då ska

det bli en ställning till miljöprogrammet samt ett kriminalpolitiskt program.

— Socialismen är en nödvändig men alls inte tillräcklig förutsättning för den helt annorlunda resurs- och miljöpolitik vi eftersträvar, sägs bl a i programförslaget.

— Naturen måste betraktas som en källa till skönhetsupplevelse och glädje, med "ett värde i sig" — och inte endast som råvaruskafferier för att mätta vår glupande aptit på komfort och materiell standardökning.

— Med andra ord: Den blåga socialismen måste fyllas med ett för traditionell socialism delvis främmande innehåll. Detta utmanar till erövring av nya kunskaper och till omprövning och uppbrott hos både politiker och allmänhet, står det vidare i programmet.

Konvention om renare luft

I en proposition föreslår jordbruksminister Anders Dahlgren att riksdagen godkänner en konvention om långväga gränsöverskridande luftföroreningar. Konventionen undertecknades av 33 länder, däribland Sverige, vid ett miljöministermöte i november 1979.

Sverige har länge kämpat för att få andra länder att minska luftföroreningarna. En stor del av de problem vi har i Sverige med bland annat försurade sjöar beror på utsläpp av svavelföreningar mm i till exempel Storbritannien, Västtyskland och Polen.

Enligt den konvention som undertecknades vid ett miljöministermöte inom FNs ekonomiska kommission för Europa (ECE) i november 1979, skall de fördragsslutande staterna försöka minska spridningen av luftföroreningar. Konventionen innebär också att ett omfattande utbyte av informationer skall utvecklas liksom ett forskningssamarbete. Främst berör samarbetet tre områden: åtgärder för att minska utsläpp av svavelföreningar och andra viktigare luftföroreningar, undersökningar av spridningen av luftföroreningar över långa avstånd samt studier av effekter av dessa luftföroreningar på hälsa och miljö.

Det krävs inga lagändringar eller dylikt för att Sverige skall kunna ansluta sig till konventionen.

Landstingens utgifter: vändig ökning

Apropå debatten om en momshöjning kan läsaren av denna tidskrift måhända dra sig till minnes debatten vid landstingsförbundets kongress 1974, där den ökade avgifts- och skattebelastningen på landstingen spelade viss roll, skriver *Landstingens Tidskrift* (12/80). Förbunds- direktör Rune Carlsson drog själv siffrorna inför dåvarande finansministern Gunnar Sträng.

Jämförelsen den gången gällde utvecklingen mellan åren 1964 och 1974, då pålagorna på landstingen i form av omsättningsskatt, socialförsäkringsavgifter, arbetsgivaravgifter och liknande ökade från 143 till 200 miljoner kronor.

Nu kan konstateras, att 1980 är motsvarande kostnader för landstingen uppe i hela 8600 miljoner, dvs fyradubbling jämfört med 1974, detta trots slopandet av arbetsgivaravgifterna. Räknat på utdebiteringsbehovet är det fråga om en fördubbling under de senaste sex åren av den här typen av kostnader.

Minskat kulturintresse – men dyrare!

Under 1979 minskade hemlånen av böcker och AV-medier (grammofonskivor, musikkassetter etc) från kommunala folkbibliotek med 1,3 proc till 75,8 miljoner lån. Denna minskning kan ses mot bakgrund av att utlåningen under 1977 och 1978 ökade med 2,7 respektive 1,9 proc. Detta framgår av den årliga statistiken över folkbibliotek (bibliotek, övriga kommunala folkbibliotek m fl) som SCB nu sammanställt.

Antalet hemlån per invånare var 9,4 under 1979 (9,5 år 1978). Betydande skillnader förekom dock mellan olika kommunstorleksgrupper: Vanligen var antalet lån per invånare högre i stora kommuner än i små. Barnboksutlåningen 1979 motsvarade liksom närmast föregående år 23 lån per barn i ålder 0–12 år.

Driftkostnaderna vid kommunbiblioteken ökade under 1979 med 13,4 proc (löpande priser) till 862,4 miljoner kr (104 kr per invånare).

De kommunala folkbibliotekens öppethållande vid huvudbibliotek och filialer uppgick 1979 till 114 timmar per kommun, vilket innebär en ökning med 1,6 proc från föregående år.

Hur ställs frågan?

Statistiska Centralbyrån har till ett antal föräldrar skickat ut en enkät angående behovet av kommunal barnomsorg för förskolebarn i landets samtliga kommuner, skriver *SAF-tidningen* (22/80). Där frågas om barnet skulle behöva *kommunal barnomsorg* på obekvämt arbetstid, om det behövs *kommunal barnomsorg* under den återstående delen av 1980 etc.

Det ställs inte någon fråga om föräldrarna i stället skulle föredragit möjligheten att vid deklarationen dra av kostnaderna för privat barn-tillsyn.

Som man ropar får man svar. Genom denna "undersökning" kan man få ytterligare ett belägg för att den offentliga sektorn behöver växa ännu mer. SCB:s enkät är ett exempel på det sk problemformuleringsprivilegium för den offentliga sektorn som författaren Lars Gustafsson betonat i en expertrapport till SAF-kongressen 1980.

Statistiska Centralbyrån ligger under ekonomidepartementet. Här har uppenbarligen ekonomiministern ytterligare en uppgift framför sig.

socialmedicinsk tidskrift

ISSN 0037-833 X

Prenumerationspris (inklusive moms.)

Helår kr 90:–

Studerande helår kr 50:–

Tidskriften utkommer med 10 nummer per år (därav två dubbelnummer).

Lösnummer kr 12:– (exkl. moms.)

Återgivande helt eller delvis av originalartiklar ur Smt utan angivande av källan förbjudes.

Utgivningsplan 1981

Nummer	1	2	3	4–5	6	7	8–9	10
Utkommer	27/1	24/2	24/3	28/4	16/6	15/9	5/11	8/12
Sista manusdag för annonser:	19/12	15/1	12/2	12/3	29/4	5/8	24/9	29/10

Prenumerationsavdelning:

172 83 Sundbyberg

Tel. 08/98 40 44 Postgiro 1179-1

Annonsavdelning:

Maud Jacobsson, Alströmergatan 18, 112 47 Stockholm. Tel. 08/51 21 13, 51 67 60

Annonspriser:

Omslagets andra och tredje sida kr 1 850, fjärde sida kr 2 000,

helsida kr 1 650, halvsida kr 1 000, kvartsida kr 600.

Spalthöjd 210 mm, spaltbredd 70 mm,

sidans bredd (2 spalter) 150 mm.

Tryckeri: Norstedts Tryckeri, Stockholm 1981.